

ΝΕΟΛΙΘΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

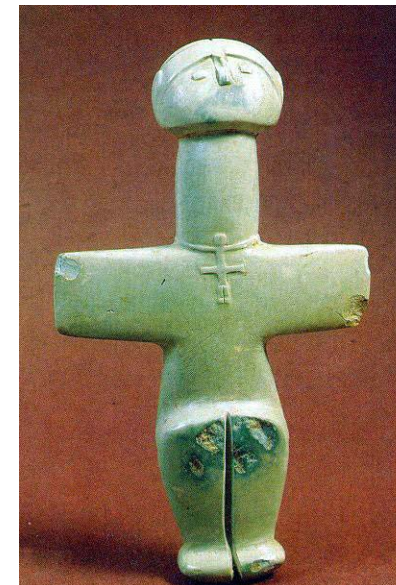
Στη διάρκεια της νεολιθικής εποχής, ανάμεσα 8 000 και 4 000 π.Χ., αν και η Ευρώπη εξακολουθεί να δίνει αξιόλογα δείγματα ανάπτυξης του πολιτισμού, το προβάδισμα έχει πια η Εγγύς και Μέση Ανατολή, όπου αναπτύσσονται οι πρώτοι μεγάλοι νεολιθικοί πολιτισμοί στην Ανατολία, στη Συρία, Παλαιστίνη, Μεσοποταμία και στην Κύπρο. Ο άνθρωπος ζει τώρα σε οργανωμένες κοινωνίες, γνωρίζει να καλλιεργεί τη γη και έχει εξημερώσει πολλά ζώα, γίνεται πια τροφοπαραγωγός, δηλαδή γεωργός και κτηνοτρόφος. Ένεκα αυτού, αποκτά και μόνιμη κατοικία. Έτσι, για πρώτη φορά εμφανίζεται η αρχιτεκτονική. Την εποχή αυτή χρησιμοποιείται ο πηλός στην κατασκευή αγγείων. Εμφανίζεται, λοιπόν, και η αγγειοπλαστική. Τα όπλα, τα εργαλεία, τα σκεύη και τα έργα τέχνης είναι επεξεργασμένα σε μεγάλο βαθμό. Προς το τέλος της εποχής, εμφανίζεται ο χαλκός, που χρησιμοποιείται παράλληλα με την πέτρα και τον πηλό. Αυτή η εποχή στην Κύπρο είναι γνωστή ως χαλκολιθική.

ΣΤΟΥΝΧΕΝΤΖ, ΑΓΓΛΙΑ, 2000 π.Χ

Αναπαράσταση του μνημείου

ΣΤΑΥΡΟΣΧΗΜΟ ΕΙΔΩΛΙΟ ΠΑΦΟΣ ΚΥΠΡΟΣ 3000-2500 π.Χ

Ειδώλιο από στεατίτη.

Το επιστέγασμα των επιτευγμάτων της μεγαλιθικής αρχιτεκτονικής είναι το μνημείο Στόουνχεντζ της Νότιας Αγγλίας. Αποτελείται από ένα μεγάλο κύκλο φτιαγμένο με κάθετους ογκόλιθους οι οποίοι στηρίζουν οριζόντιες δοκούς από ψαμμίτη. Μέσα σ' αυτό τον κύκλο περικλείεται ένας μικρότερος με την ίδια δομή. Ο σκοπός για τον οποίο έγινε αυτή η κατασκευή προβληματίσε έντονα τους αρχαιολόγους, οι οποίοι υποθέτουν ότι μπορεί να αποτελούσε σημαντικό λατρευτικό τόπο ή να λειτουργούσε ως ένα περίπλοκο αστρονομικό παρατηρητήριο, επειδή οι πέτρες ήταν τοποθετημένες στον άξονα ορισμένων σημείων του ορίζοντα. Η κατασκευή του είναι εντυπωσιακή, αν σκεφτούμε τα μέσα τα οποία είχαν στη διάθεση τους οι άνθρωποι εκείνη την εποχή, πράγμα που μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι, για να καταβάλουν τόσο κόπο και τόσο χρόνο για το συγκεκριμένο έργο, θα έπρεπε αυτό να είχε πολύ μεγάλη σπουδαιότητα.

Οι τεράστιοι ογκόλιθοι είχαν τοποθετηθεί με τέτοιο τρόπο, ώστε ο προσανατολισμός τους να σχετίζεται με την ανατολή του ήλιου την πιο μεγάλη ημέρα του χρόνου (έναρξη καλοκαιριού) και με τη δύση τη μικρότερη ημέρα του χειμώνα. Γι' αυτό το λόγο πολλοί πιστεύουν ότι το Στόουνχεντζ ήταν ναός του ήλιου.

Η απόδοση της μορφής από την Πάφο, εντάσσεται στο σχήμα ενός σχεδόν ισοσκελούς σταυρού. Το κεφάλι, σφαιρικό και ανυψωμένο, με διακριτικά χαρακτηριστικά, στηρίζεται στον μακρύ κυλινδρικό λαιμό. Με το ειδώλιο φυλακτό που κρέμεται στο λαιμό της μορφής, επαναλαμβάνεται το σταυροειδές σχήμα της και ορίζεται το κέντρο του σταυρού.

